

Levetkőzni-felöltözni!

Időpont: 1952. október 19. Szentháromság ünnepe utáni 19. vasárnap

Helyszín: Nagygeresd

Alapige: Efezus 4,22-28.

Hogy levetkezzétek ama régi élet szerint való ó embert, mely meg van romolva a családság kívánságai miatt;

Megújuljatok pedig a ti elméteknek lelke szerint,

És felöltözzétek amaz új embert, mely Isten szerint teremtett igazságban és valóságos szentségben.

Azért levetvén a hazugságot, szóljatok igazságot, kiki az ő felebarátjával: mert egymásnak tagjai vagyunk.

Ám haragudjatok, de ne vétkezzetek: a nap le ne menjen a ti haragotokon;

Se pedig az ördögnek ne adjatok helyet.

Aki oroz vala, többé ne orozzon; hanem inkább munkálkodjék, cselekedvén az ő kezeivel azt, ami jó, hogy legyen mit adnia a szűkölködőknek.

A keresztyén életfolytatást egy képpel magyarázza és szemlélteti Pál apostol a felolvasott szentírási szakaszban az efezusi gyülekezetnek. A kép a mindennapi életből való: a mindennapi vetkőzés és öltözés képe. Ennek a képnek kapcsán az apostol elvileg és egyes részletesekben mutatja be, mit kell a keresztyén embernek levetkőznie és felöltöznie.

1. Le kell vetkőzni az ó embert és fel kell öltözni az új embert.

Így kezdődik a szent lecke: „...*levetkezzétek ama régi élet szerint való ó embert, mely meg van romolva a családság kívánságai miatt; Megújuljatok pedig a ti elméteknek lelke szerint, És felöltözzétek amaz új embert, mely Isten szerint teremtett igazságban és valóságos szentségben.*” /22-24. vers/. Az apostol ezzel mindjárt a kérdés elevejére tapint. Nem az a bajunk ugyanis, hogy nem akarnánk levetkőzni és felöltözni, tudjuk azt is, hogy a bűnt kell levetkőznünk és a szentséget kell felöltöznünk, az egész életünk tele van erre vonatkozó nagy elhatározásokkal..., az a bajunk, hogy nem gyökerében fogjuk meg a kérdést. Az apostol által használt képből épp azt fogadjuk el, amiben a hasonlat – mint minden hasonlat – sántít. Azt gondoljuk, hogy a bűn olyan, mint a szennyes ruha rajtunk. Tiszta ruhánk az életben való forgolódásunk közben beszennyeződött, tisztát kell tehát váltanunk. Egyes bűnök ellen harcolunk tehát, azokat akarjuk ledobni magunkról, mint valami beszennyeződött ruhadarabot s elfelejtkezünk arról, hogy – az apostol által használt kép gondolatsorában fejezve ki magunkat – nekünk elsősorban nem tiszta ruhára, hanem fürdésre van szükségünk. Piszkos testen a tiszta ruha is azonnal beszennyeződik. Nem a felszínen van tehát a baj, hanem beljebb. Bűnünk nem kívülről ránk rakódott szenny, hanem gyümölcs, melyet belső romlott természetünk terem. Márk 7,21-23-ban maga Jézus is megmondotta: „...*onnan belőlről, az emberek szívéből származnak...*” Minden bűn az ó emberünk gyümölcse.

Kicsoda ez az ó ember? Az ember úgy, ahogy e világra született, bűnre való hajlandóságában s úgy, amivé e világban lett saját bűneivel megterhelten. Az ó ember tehát a bűn által megrontott ember, akinek szíve elidegenedett Istentől s megtelt istentelen önzéssel, értelme elhomályosodott az isteni kijelentés felfogására, de élvezi és habzsolja a gonosz gondolatokat, akarata a test kívánságai következtében megromlott s a bűn uralma alá került. Az ó ember tehát a meg nem tért, újjá nem született ember.

És kicsoda az új ember? A megtért, hitre jutott, újjászületett ember, akinek szíve tele van Isten iránti hálával, értelme gyönyörködik az Úr törvényében s az az eledele, hogy az Ő akaratát cselekedje, az Isten iránti engedelmisség tehát olyan mindennapi, magától értetődő, belső életszükséglet, mint a táplálkozás.

Ennek a nagy cserének kell végbemenni bennünk. Az ó embert le kell vetkőznünk s az új ember fel kell öltöznünk. Erre a belső megújulásra azonban az ember önmagától képtelen. Pedig e nélkül, a belső megújulás nélkül mindig csak új terminusokat tűzünk ki az új élet megkezdésére magunknak és nem lesz belőle semmi. Este ledobott, talán meg is utált szennyes ruhánkat másnap újra felvesszük, Isten oltárára nagy megrendüléssel odatett bűneinket visszalopjuk, megbocsátott vétkeinket tovább folytatjuk, nagy fogadkozásainkat hátunk mögé dobjuk. Rájöttél-e már sok keserves kudarc után arra, hogy „a magam erejéből nem tudok megváltozni”? Erre csak Isten képes. Az új ember nem emberi elhatározás erőfeszítésének eredménye, hanem Isten teremtő munkája /24. vers/. Isten, aki semmiből teremtette a világot, a senkiből is tud valakit teremteni. Tanuld meg hát, küszködő testvérem, Jeremiás imádságát: „...téríts meg engem és megtérek...”! /Jer 31,18/

Ez az új ember azonban már „teremtett”. Már megvan. Oda van készítve elibénk, mint ünnep reggelén az édes anyánk, vagy a hitves társunk által szeretettel az ágyunk mellé kikészített tiszta, frissen mosott, vasalt, jószagú ruha. Csak fel kell bele öltözni. Balgatag és gonosz, aki ezt a szeretetet visszautasítja, érintetlenül hagyja a tiszta ruhát, s újra belebújik a ledobott szennyesbe. Jézus Krisztus érdeme, a benne kijelentett kegyelem, a vérében fehérre mosott menyegzői ruha, Ő maga, Jézus Krisztus az az új ember, akit fel kell öltöznünk, hittel el kell fogadnunk, mert ezt jelenti nélkül a Krisztus felöltözése.

Ez azonban nem megy egyszer s mindenkorra. Ő emberünk Róma 6,3 szerint a keresztségben Krisztussal együtt keresztre feszítettet ugyan, de az öldöklés folyamatát naponként folytatni kell bűnbánat és hit által, mint ahogy minden nap újra fel kell öltözni. A megújulás tehát nem egy pillanatnyi történés az életben, hanem az egész élet feladata.

Végbement-e már rajtad ez a belső megújulás, vagy még mindig saját elhatározásaid s akarati erőfeszítéseiddel próbálsz egyes bűnök ellen harcolni? Könyörödj Istennek, hogy megújulhass Krisztus által belsőleg, elméd lelke szerint!

2. Ennek a belső megújulásnak azután megterem a látható gyümölcse is. Meg is kell teremnie. Az a megtérés és az a hit, melynek nincsenek látható gyümölcsei, nem igazi megtérés, hanem önáltatás és nem igazi hit, hanem csupán hiedelem. Ezért vesz elő az apostol is az elvi kérdés után egy pár részletkérdést is. Ezek között az első: „Azért levetvén a hazugságot, szóljatok igazságot, kiki az ő felebarátjával: mert egymásnak tagjai vagyunk.” /25. vers/. Le kell vetkőzni a hazugságot és fel kell öltözni az igazságot.

Szomorú dolog, hogy erre egy keresztyén gyülekezetet kell figyelmeztetni. Még szomorúbb, hogy mi magunk is rászorulunk erre a figyelmeztetésre. Nem vesszük komolyan a hazugságot, emberi gyarlóságnak tekintjük, finomabb formáit egészen szalonképeseknek tekintjük. A füllentést tréfának minősítjük, a nagyzoláson mosolygunk, a féligazságot nem tekintjük egész hazugságnak, hanem életrevaló ügyeskedésnek. Pedig minden hazugság, még a legfinomabb formában jelentkező is, a sötétség hatalmával köt össze. Jézus mondja az ördögről, hogy a hazugság atyja /Ján 8,44/, minden hazugsággal tehát az ördögnek adunk helyet a szívünkben. Az ördög 1Móz 4,7 szerint az ajtó előtt leselkedik, és reánk van vágyódása. A hazugság ajtót nyit neki, amelyen beléphet, befészkelheti magát bennünk. Már pedig ő Jézus

szerint erős fegyveres /Luk 11,21/, aki őrzi az ő palotáját. Könnyebb tehát az ördögöt beengedni, mint kiűzni. Tulajdonképpen mi csak beengedni tudjuk, kiűzni nem. Kiűzni csak a nálánál erősebb /Luk 11,22/, Krisztus tudja.

Az igazsággal sem vagyunk tisztában. Összetévesztjük a szabadszájúsággal, a gorombasággal s azt gondoljuk, hogy ha minden szennyet, ami bennünk van, gátlás és szűrő nélkül kimondunk, akkor az igazságot cselekedünk. A krisztusi igazmondás mindig finom, tapintatos és az igazság és szeretet csókolgatja egymást benne.

Egy képet is használ indokolásul az apostol. Amint az egészséges test tagjai egymással harmóniában vannak, s egyik a másik rovására nem akar érvényesülni, úgy kell Krisztus teste tagjainak, a keresztyéneknek is egymással őszinte harmóniában élni.

3. Le kell vetkezni a haragot s fel kell öltözni a megbékélésre való készséget.

Ez az apostol következő követelése a következő, a 26. versben. Az apostol ismeri a harag hatalmát. Ezért foglal el bizonyos tekintetben megértő álláspontot a harag kérdésében. Nem kíván haragmentes életet, de két ponton megköti a haragvó ember szívét: Vétkes és hosszú haragot nem szabad táplálni szívünkben. Bengel azt mondja: A haraggal úgy kell bánni, mint a patikaméreggel. Néha jótékonyan hat az orvosságban, de nagy elővigyázatosságot igényel. Van szent harag is, de azért a haragon mindig ott van a halálos méreg jelzése: a halálfej. A harag épp úgy, mint a hazugság, az ördög kapuja. Ha nem vigyázunk, súlyos vétkek születnek belőle. Azért, ha haragszol, ne beszélj, ne ítéld, ne büntess! Ebből csak rossz származik.

A hosszú haragot is tiltja az apostol. A harag legfeljebb napnyugtáig tarthat. Napnyugtakor ki kell békülni! A harag meghosszabbítása, konzerválása elkeseredést szül, bosszúvágyat ébreszt. Minden este tarts hát számadást s indulj el azon az úton, mely nem az igazságot keresi, főképp nem a magam igazságát, hanem a békességet. Mielőtt levetnéd napi ruhádat s nyugovóra térnél, vetkőzd le a haragot s békéld meg atyádfiával, hogy Isten is megbékélhessen veled!

4. Le kell vetkezni a lopást és fel kell öltözni a munkát és a jótékonytságot.

Ez az apostol intése a szent lecke utolsó, 28. versében. Ez az intés is furcsán hangzik egy keresztyén gyülekezettel szemben, mindjárt másképp hangzik azonban, ha így fogalmazzuk meg: Ne keresd a könnyű életet! Ez a lényege ugyanis az intésnek. Az ó ember örök vágya: Minél kevesebb veríték, minél több élvezet! Minél kevesebb munka és minél több szórakozás! Ennek elérése érdekében azután nem nagyon válogatós az eszközökben. Élelmességnek nevezi a mások tudatlanságának kihasználását s nem érzi tisztességtelennek a munka nélküli jövedelmet. A munka egyébként is csak szükséges rossz a szemében, nem pedig az élet szerves tartozéka. Dolgozz keményen és adakozz bőven! Ez az apostol előírása. Vetkőzd le a kényelmes házi kabátot és vedd fel a munkásruhát, szívedet pedig tárd ki a szűkölködők előtt!

Jertek, vetkőzzünk le minden nap bűnbánatban és öltözzünk fel minden nap hitben! Ámen.